

Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.73/2010/8. szám

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Győrött, a 2012. évi május hó 22. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés előkészületének büntette miatt I.r.vádltott és társa ellen indult büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. évi április hó 28. napján kihirdetett 3.B.676/2008/87. számú **ítéletét megváltoztatja,**

a börtönbüntetés tartamát mindkét vádltott vonatkozásában 2-2 /kettő-kettő/ évre, míg a végrehajtás felfüggesztésének próbaidejét 4-4 /négy-négy/ évre súlyosítja.

Mindkét vádltottal szemben pártfogó felügyeletet rendel el a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére.

Mindkét vádltott vonatkozásában mellőzi a pénzmellékbüntetést.

Az első fokú eljárásban felmerült bűnügyi költségéből az I.r. vádltottat külön terhelő összeg 42.937.- /Negyvenkettőezer-kilencszázharminché/ Ft.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r. és II.r. vádltottak vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 3.B.676/2008/87. szám alatti ítéletében I.r. és II.r. vádltottakat bűnösnek mondta ki 1-1 rb társtettesként elkövetett emberölés előkészületének büntetésében (Btk. 166.§ (3) bekezdés és Btk. 20.§ (2) bekezdés). Ezért I.r. vádltottat 10 hónapi, II.r. vádltottat 1 évi börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását mindkettejük esetében 3-3 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztésbe beszámította az általuk előzetes fogva tartásban töltött időt. Rendelkezett a pénzmellékbüntetések szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról meg nem fizetés esetére akként, hogy 1.000 Ft-onként kell 1-1 napi fogházra átváltoztatni azzal, hogy amennyiben a főbüntetést végre kell hajtani, ennek fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádltottakat egyetemlegesen, illetve külön-külön az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosításért, hosszabb tartamú felfüggesztett börtönbüntetés kiszabásáért és a pénzmellékbüntetés mellőzéséért, valamint pártfogó felügyelet elrendeléséért, a vádlottak és védőik pedig felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az ügyész által bejelentett fellebbezést módosított formában tartotta fenn. Álláspontja szerint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság törvényes bizonyítási eljárás keretében ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Ennek eredményeként megalapozott tényállást állapított meg azzal, hogy a tényállás részének tekintendők az ítélet 9. oldal 3. bekezdésében a bizonyítékok értékelése keretében rögzített ténymegállapítások is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indoklási kötelezettségének is teljesítette, helytállóan következtetett a vádlottak bűnösségére és cselekményüket is törvényesen minősítette. Ugyanakkor az első fokon eljáró ügyésszel együtt tévedett a büntetés kiszabásánál, mindketten megfélemltek egy nagy nyomatékú súlyosító körülményről, mégpedig arról, hogy a vádlottak aljas indokból tervezték el és készítették elő a sértett megölését, azért, hogy I.r.vádlott a csalások miatti büntetőjogi felelősségre vonást elkerülhesse. Ekként tehát a terheltek az emberölés minősített esetének előkészületét követték el. Ilyen körülmények mellett a velük szemben kiszabott szankció aránytalanul enyhe, a vádlottak a maguk részéről mindent megtettek annak érdekében, hogy közvetítő útján kioltás **sértett** életét. Az emberölést előre, hosszasan eltervezték, a szükséges körülményeket megteremtették, így cselekményükkel csakis hosszabb tartamú végrehajtandó szabadságvesztés áll arányban, ezért a különös részi büntetési tétel középértékét meghaladó tartamú börtönbüntetés és ehhez tartamában igazodó közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását kérte a bűnügyi költség kisebb korrekciójával, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

I. r. vádlott meghatalmazott védője a fellebbezést írásban is indokolta, melyet a másodfokú nyilvános ülésen fenntartott. Ebben három kérdéskörben foglalta össze kifogásait. Elsőként a cselekmény motívumával kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy az első fokú bíróság az in dubio pro reo elvét sértette meg, amikor a Fővárosi Főügyészség B.V. 1465/2008/120-V. számú vádirati tényállásában írtakat minden további bizonyítás nélkül, a Pesti Központi Kerületi Bíróság eljárásának jogerős befejezése előtt jelen ítéletben, mint tényeket rögzítette, nem foglalkozott azzal sem, hogy még kinek állhatott érdekében **sértett** megöletése. A fellebbezés második részében a védő az első fokú bíróság bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenységével kapcsolatosan fejtette ki érveit, saját szemszögéből elemezve a rendelkezésre álló bizonyítékokat, majd jutott arra a következtetésre, hogy a megyei bíróság az adott tényekből további helytelen következtetéssel jutott arra a megállapításra, hogy I. r. vádlott elkövette a vádiratban terhére rótt bűncselekményt. Végül a védő a szakértői vizsgálatra átadott tárgyi bizonyítékok beszerzésének és a lehallgatásnak a szabálytalanságaival, törvényellenességével kapcsolatos kifogásainak adott hangot leginkább sérelmezve, hogy a megyei bíróság elnöke megtagadta a lehallgatás elrendelésére vonatkozó dokumentumoknak a védők számára történő bemutatását.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő bemutatta az egyébként az ítélet táblájának részére is rendelkezésre álló Fővárosi Bíróság 31.Bf.10880/2010/7.szám alatti ítéletét, hivatkozva arra,

hogy a másodfokú bíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 20. B. 24.849/2007/57.szám alatti ítéletét a bűnösség és a cselekmények minősítése tekintetében is helybenhagyta, így immár jogerősen megállapítható, hogy **sértett** a jogerősen felmentett I.r.vádlottal ellentétben elkövette a jelen ítélet tényállását is érintő csalási cselekményeket.

II. r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen a felmentésre irányuló fellebbezést fenntartva, másodlagosan a büntetés enyhítésére is indítványt tett. Elsődleges kérelmével kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy II. r. vádlott esetében sem a motívum sem a célzat nem állapítható meg, arra sem vonható helyes következtetés, hogy I. r. vádlott a terveibe beavatta volna II. r. vádlottat, az erre vonatkozó ítéleti megállapítás ekként iratellenes is. Téves a bűnösség megállapítása is, amely az ítélet szerint a sértett és **T3** vallomásán alapszik. **Sértett** a vallomását a rendőri közlést követően annak tudatában tette meg, hogy a vádlottak meg akarták öletni. **Sértett**ről jogerős ítéletben állapította meg a bíróság, hogy több csalási cselekményt elkövetett, bűnözői életmódot folytat. **T3-at** az első fokú eljárásban nem sikerült kihallgatni, róla a tanúk úgy számoltak be, mint megbízhatatlan, börtönviselt személyről, akinek nyilvánvalóan „produkálnia kellett valamit” a hatóságok előtt, hogy saját felelősségre vonása alól mentesüljön. **T3** vonatkozásában csak az általa tett feljelentés került ismertetésre, amelyben nem szerepel a hamis tanúzás következményeire történt kioktatás. A további bizonyítékok pedig nem elégségesek II. r. vádlott vonatkozásában tényállásszerű magatartás megállapítására. II. r. védője védőtársával egyezően végül hivatkozott maga is a helyszíni szemle, lefoglalás szabálytalanságára és a lehallgatási anyag felhasználhatóságára, tekintve, hogy a védelem nem győződhetett meg arról, hogy az engedély mire szólt. A fellebbviteli főügyészség álláspontjára reagálva a védő annak a véleményének adott hangot legvégül, hogy II. r. vádlott részéről az aljas indok még bűnösség megállapítása mellett sem jöhet szóba, hisz az ehhez szükséges motívum esetében hiányzik.

I. r. vádlott a nyilvános ülésen csatlakozott védőjéhez, majd egészségi állapotára nézve elmondta, hogy a szívbetegsége mellett cukorbetegség is kialakult nála, melyet gyógyszeresen kezelnek. Vese problémái miatt negyedéves kontrollvizsgálatot végeznek rajt, a szívműtétje során alkalmazott hosszantartó mélyaltatás miatt memória zavara is keletkezett. Betegségeiből is adódóan elhelyezkedni nem tud, alkalmi tolmácsolást végez, az ebből származó jövedelmén túl élettársa és nagykorú gyermeke támogatja.

II. r. vádlott szintén csatlakozott védőjéhez, elmondta, hogy tavaly augusztus óta Szlovákiában adminisztrátorként dolgozik egy cégnél, havi nettó keresete 50-60.000 Ft.

A fellebbezésekre tekintettel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált a Be. 348.§ /1/ bekezdése alapján mindkét vádlott vonatkozásában.

Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság az eljárási szabályok betartása mellett megfelelő körben folytatta le a bizonyítási eljárást. Beszerzett és tárgyalás anyagává tett minden olyan bizonyítékot, amely alapján a megalapozott tényállás megállapíthatóvá vált. A védelmi oldalról elhangzott eljárási kifogásokra is tekintettel ítéletében külön is kitért a titkos információ gyűjtés eredményeként beszerzett lehallgatási anyag felhasználhatóságának

törvényességére. Végig vette azokat az eljárási törvényben előírt feltételeket, amelyek a lehallgatási anyag bizonyítékként való értékelését lehetővé teszik, majd ezek alapján helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy nem volt törvényes akadálya a titkos információ gyűjtés eredményeként beszerzett adatok felhasználásának. A jelenlegi szabályozásnak a hatóságok eljárása mindenben megfelelt, az abban nem szereplő, azon túlmutató, védelmi oldalról jelentkező további elvárások miatt a titkos információ gyűjtés eredményeként beszerzett adatok felhasználhatósága nem kérdőjelezhető meg.

A megyei bíróság számot adott arról is, hogy az egyéb tárgyi és okirati bizonyítékok, rendőri jelentés, helyszíni szemle adatai, fényképmelléklet, lehallgatási anyag alapján a szakma szabályainak nem mindenben megfelelően végzett lefoglalás ellenére, miért foglalt állást a tekintetben, hogy a befőtt üvegben található fél liter sör a sértettnek előzőleg felkínált sörrel azonos, így a toxikológiai vizsgálatának eredményeként készült szakvélemény megállapításai miért használhatók fel a tényállás alapjául.

Az első fokú bíróság a rendelkezésre álló tanúvallomásokat egyenként és összességében is megvizsgálta, összevetette. Ezekre emelte rá a helyszínen rögzített objektív bizonyítékokat, a helyszíni szemle adatait, a szakértői vélemény megállapításait és a telefonlehallgatás anyagát. Ezen objektív adatok mindenben leigazolták a sértett és **T3** vallomását, melyet közvetve alátámasztott **T2** és **T7** tanúvallomása is.

A megyei bíróság a bizonyítékok okszerű, logikus értékelésével, mérlegelésével állapította meg a tényállást, amely minden elemében a rendelkezésre álló bizonyítékokon alapszik. A védelmi érveléssel szemben nem tartalmaz olyan megállapításokat, amelyek sértenék az in dubio pro reo törvényben rögzített alapelvét. Tényként csupán azt rögzíti az első fokú ítélet, hogy I.r.vádlott és a sértett, valamint még több társuk ellen milyen bűncselekmény miatt, milyen tényállás alapján emelt vádat az ügyészség, majd **sértett** elsőkénti kihallgatására a jelen ügyben vizsgált eseményekhez képest mikor került sor. Az adott tényekből az ítélet indokolási részében a 9. oldal 3. bekezdésében vont következtetést I. r. vádlott tudattartamára még pedig olyképpen, hogy a pénzüket befektető ügyfelek mind sürgetőbb magatartása, mind erélyesebb fellépése miatt úgy a sértettnek, mint tőle értesülve az I. r. vádlottnak is egyre realisabban kellett számolnia egy esetleges büntető eljárással. Az ítéleti tényállás az I. r. vádlott védőjének álláspontjával szemben nem tartalmaz „logikai buktatókat”, helytelen következtetéseken alapuló ténymegállapításokat. Pusztán azért, mert a nyomozóhatóság munkája során további olyan elemeket nem sikerült feltárni, amelyek alapján esetlegesen a cselekmény más, eltérő motívumára is következtetni lehetne, az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésének nem lehet helye. Az I. r. vádlott és a sértett közti kapcsolat az adott tényállás megállapításához szükséges mértékig leigazolást nyert, ennek alapján pedig okszerűen vonható le az a következtetés is, hogy a közeljövőben várható büntetőeljárás lehetősége miatt I. r. vádlottnak szándékában állhatott a sértett megölése. Ezen az az utóbbi tény sem változtat, hogy az egyik, úgy a sértettet, mint az I. r. vádlottat érintő büntető ügy **sértett** vonatkozásában marasztalással, míg I.r. vádlott esetében jogerősen felmentéssel zárult, hiszen a jogerős ítélet is rögzíti azt a tényt, hogy a csalási ügyben a sértettek és **sértett** valamint ottani vádlott-társa megbeszélésén I.r.vádlott is jelen volt.

Az okszerű, logikus bizonyítékértékeléssel, mérlegeléssel megállapított tényállás mentes a Be. 351.§ /2/ bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól, így alapját képezhette a másodfokú bíróság határozatának is.

A tényállás személyi részét kell csupán az időközben bekövetkezett változásokra tekintettel kiegészíteni azzal, hogy I.r.vádlottnál az ítéletben rögzített szívbetegségén kívül cukor- és vese betegség is kialakult, amelyet gyógyszeresen kezelnek. Jelenleg az I. r. vádlott munkanélküli, alkalmi munkákból és családja támogatásával tartja el magát. II.r. vádlott Szlovákiában egy cégnél dolgozik adminisztrátorként, havi nettó 50-60.000 Ft jövedelem mellett.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést a megyei bíróság mindkét vádlott bűnösségére. Helyes a bűncselekmények megnevezése, jogi minősítése is. Az adott bűncselekmény megállapíthatósága szempontjából nem bír relevanciával, hogy annak motívumát az eljárás során sikerül-e a bíróságnak feltárni. Az első fokú bíróság a leigazolt tények mentén két irányból is vizsgálta a lehetséges kiváltó okokat, külön foglalkozott a családi cselekmények kapcsán indított eljáráshoz vezető, azt megelőző körülményekkel és a sértettnél lévő 25.000 euro esetleges bűncselekményben játszott szerepével is. Bár egyértelműen nem tudott állást foglalni a konkrét motívumot illetően, megfelelő, az adott tényekből okszerű következtetést vont le arra nézve, hogy I. r. vádlottnak mennyiben állhatott érdekében a sértett megöletése. A rendelkezésre álló adatokból az ítélet tábla sem tudott akár más, akár pontosabb motívumra következtetést vonni, ezért nem emelte át konkrét, minden oldalról alátámasztott ténymegállapításként a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint az ítélet 9. oldal 3. bekezdésében írtakat.

Az első fokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket mindkét vádlott esetében feltárta. További enyhítő körülményként kellett értékelni az első fokú ítélet kihirdetése óta eltelt jelentősebb időmúlást is mindkét vádlott esetében, továbbá I. vádlott vonatkozásában, hogy az első fokú ítéletben írt megbetegedésén túl további, rendszeres orvosi kezelést igénylő betegségekben szenved, míg II. r. vádlott esetében, hogy személyi körülményeiben pozitívnak értékelhető változás következett be.

A fentebb írtak miatt az ítélet tábla a súlyosító körülmények körét azonban nem kívánta kiegészíteni a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint azzal, hogy a vádlottak az emberölés minősített esetének előkészületét valósították meg.

A vádlottak terhére rótt bűncselekményt a törvény 5 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A büntetés tartamának meghatározásánál az összes enyhítő körülményt, ezen belül is azt a tényt, hogy távoli előkészületi cselekményről van szó, figyelembe véve, az ítélet tábla is úgy találta, hogy az adott körülmények mellett nem feltétlen szükséges a vádlottakkal szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, de mindenképpen indokoltnak látta a főbüntetés, ezen belül úgy a szabadságvesztés, mint a próbaidő tartamának súlyosítását. Ezért a Be. 372.§-a szerint a megyei bíróság ítéletét az alábbiak szerint megváltoztatta. Ennek során a Btk. 2. §-a alapján a jelenleg hatályos törvényt alkalmazta, mert a felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásánál a vádlottakra nézve ez a kedvezőbb. A jelenleg

hatályos Btk. 89.§ /1/ bekezdése ugyanis a korábbi törvénnyel szemben az 1 évet meghaladó, de 2 évet meg nem haladó szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését különös méltánylást érdemlő eset hiányában is lehetővé teszi. Az ítélőtábla mindezek alapján úgy találta, hogy a vádlottakkal szemben a cselekmény tárgyi súlya miatt az ebben a formában kiszabható legsúlyosabb 2-2 évi szabadságvesztés mindenképpen indokolt és szükséges, a megfelelő visszatartó erő miatt ehhez igazodóan a próbaidő tartamát is felemelte a Btk. 89.§ /2/ bekezdésében írtak szerint 4-4 évre. A büntetési célok még optimálisabb elérése érdekében az első fokon eljáró ügyésszel egyezően célszerűnek látta maga is a próbaidőre elrendelni a vádlottak pártfogó felügyeletét a Btk. 82.§-a alapján. Külön magatartási szabályok előírását nem tartotta szükségesnek, mivel megítélése szerint a pártfogó felügyelettel együtt járó általános szabályok mellett is a pártfogó felügyelet megfelelően el tudja érni célját, a próbaidő eredményes eltelte a vádlottak rendszeres figyelemmel kísérésével biztosítható.

A jelenleg hatályos törvény szerint az első fokú bíróság által alkalmazott pénzmellékbüntetés alkalmazásának nincs törvényes alapja. Ehelyett pénzbüntetést lehetett volna kiszabni a vádlottakkal szemben. Az ítélőtábla azonban egyetértett az első fokon eljáró ügyésszel abban, hogy a pénzbüntetés alkalmazásának egyik vádlott vonatkozásában sincsenek meg a törvényi feltételei, ekként érdemi okból is mellőzte az első fokú bíróság által a vádlottak szemben kiszabott pénzmellékbüntetést.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a megyei bíróság a bűnügyi költség számításánál hibát vétett, a költségjegyzék 10. tételszáma alatt feljegyzett, I. r. vádlott vonatkozásában felmerült 25.937 Ft-ot elmulasztotta beszámítani az I. r. vádlottat külön terhelő bűnügyi költség összegébe. Ennyiben pontosítani kellett az ide vonatkozó rendelkezést is.

Tekintve, hogy az ítélet további rendelkezései törvényesek, egyebekben az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Be.371.§ /1/ bekezdése alapján I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyta.

Győr, 2012. évi május hó 22. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Csák Csilla sk.
a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. április 28. napján kihirdetett 3.B.676/2008/87. szám alatti ítéletének meg nem változtatott része I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2012. évi május hó 22. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül

kiadó: